

Genoteerd

Het Nederlandse UBO-register voor trusts en
soortgelijke juridische structuren

In deze uitgave

- Inleiding
- De Richtlijn
- Nederlandse implementatie
 - Algemeen
 - Welke rechtsfiguren vallen onder de reikwijdte van het Trustregister?
 - Wanneer is er een plicht tot registratie in het Trustregister?
 - Wie wordt aangemerkt als UBO van een trust?
 - Welke informatie wordt geregistreerd?
 - Wie heeft toegang tot het Trustregister?
 - Kan UBO-informatie worden afgeschermd?
 - Timing
 - Aanvullende maatregelen
- Praktische overwegingen

1. Inleiding

Vanaf 1 november 2022 moeten bepaalde trusts en soortgelijke juridische constructies, waaronder het fonds voor gemene rekening, informatie over hun uiteindelijke belanghebbenden (**UBO's** - *Ultimate Beneficial Owners*) registreren in het Nederlandse 'UBO-register' voor trusts (hierna: **Trustregister**).¹

De verplichting om een Trustregister aan te houden, is één van de maatregelen die is opgenomen in de (gewijzigde) vierde EU-antiwitwasrichtlijn (**de Richtlijn**),² waarin de minimumnormen voor Trustregisters in alle lidstaten zijn vastgelegd. Het staat de lidstaten van de Europese Unie vrij om strengere normen toe te passen.

In deze editie van *Genoteerd* gaan we eerst in op de onderdelen van de Richtlijn die betrekking hebben op het Trustregister, waarna we de belangrijkste elementen van de Nederlandse implementatie van het Trustregister uiteenzetten. Wij sluiten deze editie af met een aantal praktische overwegingen.

2. De Richtlijn

De Richtlijn heeft tot doel om het gebruik van het financiële stelsel van de Europese Unie voor het witwassen van geld en terrorismefinanciering te voorkomen. De Richtlijn bevat een aantal maatregelen om lidstaten te helpen de risico's in verband met het witwassen van geld en terrorismefinanciering te identificeren, te begrijpen en te beperken. De identificatie en verificatie van de identiteit van UBO's van rechtspersonen, trusts en soortgelijke juridische constructies worden in dit verband gezien als een belangrijk hulpmiddel.

De Richtlijn vereist dat alle lidstaten ervoor zorgen dat vennootschappen en andere juridische entiteiten die in de desbetreffende lidstaat zijn opgericht, alsmede de trustees van trusts of soortgelijke juridische constructies die in de lidstaat woonachtig of gevestigd zijn, toereikende, accurate en actuele informatie over hun uiteindelijk belanghebbende(n) inwinnen en bijhouden. Gelet op het brede scala aan soorten trusts en de grote verscheidenheid van soortgelijke juridische constructies

laat de Richtlijn het over aan de lidstaten zelf om te bepalen welke nationaalrechtelijke juridische constructies een structuur of functie hebben die vergelijkbaar is met die van trusts. De Richtlijn schrijft de lidstaten voor om de Europese Commissie te informeren over de categorieën, kenmerken, naam en rechtsgrondslag (indien van toepassing) van de trusts en soortgelijke juridische constructies in de betreffende lidstaat. De Europese Commissie heeft een geconsolideerde lijst gepubliceerd van de trusts en soortgelijke juridische constructies binnen de Europese Unie (**de Lijst**)³.

Het Trustregister is een apart register naast het UBO-register voor vennootschappen en andere juridische entiteiten dat per 27 september 2020 operationeel is geworden (**het UBO-register**). In deze bijdrage gaan wij in op het Nederlandse Trustregister. Voor meer informatie over het UBO-register verwijzen wij naar onze eerdere *Genoteerd* over dit onderwerp.

Elke lidstaat moet onder de Richtlijn derhalve twee centrale UBO-registers inrichten waarin UBO-informatie moet worden geregistreerd; het UBO-register voor vennootschappen en andere juridische entiteiten en het Trustregister voor trusts en soortgelijke juridische constructies.

Voor elk register bevat de Richtlijn bepaalde minimumeisen. Zo gelden voor het Trustregister onder meer minimumeisen met betrekking tot de in het Trustregister op te nemen UBO-informatie, de toegankelijkheid tot het register en de definitie van een "uiteindelijk belanghebbende". Zo bepaalt de Richtlijn dat Trustregisters in ieder geval toegankelijk dienen te zijn voor personen die een 'legitiem belang' kunnen aantonen. Welke personen een 'legitiem belang' hebben bij de informatie in het Trustregister wordt in de Richtlijn niet nader gespecificeerd. Het Hof van Justitie van de Europese Unie lijkt volgens het arrest van 22 november 2022 onder personen met een 'legitiem belang' in ieder geval te verstaan: de pers en maatschappelijke organisaties die zich bezig houden met de voorkoming en bestrijding van het witwassen van geld en terrorismefinanciering. Ook personen die mogelijk een transactie willen aangaan met een vennootschap of andere juridische entiteit kunnen

1 Deze bijdrage dekt niet de implementatie van het Trustregister in onze andere thuismarkten België en Luxemburg.

2 Richtlijn (EU) 2015/849 van het Europees Parlement en de Raad van 20 mei 2015, zoals gewijzigd bij Richtlijn (EU) 2018/843 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2018.

3 Publicatieblad van de Europese Unie van 24 oktober 2019, (2019/C 360/05).

een legitiem belang hebben bij het kennen van de identiteit van de UBO van een vennootschap, juridische entiteit, trust of soortgelijke juridische constructie.

3. Nederlandse implementatie

3.1 Algemeen

Op 23 november 2021 is de Nederlandse "Implementatiewet registratie uiteindelijke belanghebbenden van trusts en soortgelijke juridische constructies" (**de Implementatiewet**) aangenomen. Het Nederlandse Trustregister is bijna een jaar later, op 1 november 2022, in werking getreden.

3.2 Welke rechtsfiguren vallen onder de reikwijdte van het Trustregister?

Het Trustregister is van toepassing op (i) trusts en (ii) soortgelijke juridische constructies.

Trusts

Voor het Trustregister is voor de definitie van trust aansluiting gezocht bij de definitie uit het "Verdrag inzake het recht dat toepasselijk is op trusts en inzake de erkenning van trusts" (**Haags Trustverdrag**). Het Haags Trustverdrag noemt de volgende kenmerken van een trust:

- de goederen van een trust vormen een afgescheiden vermogen en zijn geen deel van het vermogen van de trustee;
- de rechtstitel met betrekking tot de goederen van de trust staat ten name van de trustee of ten name van een ander voor rekening van de trustee; en
- de trustee heeft de bevoegdheid en de plicht, ter zake waarvan hij verantwoording schuldig is, om in overeenstemming met de bepalingen van de trust en de bijzondere verplichtingen, waaraan hij van rechtswege is onderworpen, de goederen van de trust te besturen en te beheren of er over te beschikken.

Samengevat is een trust een rechtsfiguur waarbij goederen door een persoon (de insteller of *settlor*) worden toevertrouwd aan een beheerder (*trustee*), die deze goederen overeenkomstig de trustbepalingen aanwendt ten behoeve van één of meer begunstigden (*beneficiaries*), of ten behoeve van een bepaald doel.

Nederland kent in het civiele recht geen trusts, waardoor er geen Nederlandse trusts zijn waarvan de UBO's in het Trustregister worden opgenomen.

Wel heeft Nederland een rechtsfiguur als een met een trust vergelijkbare juridische constructie aangewezen (zie hierna).

Soortgelijke juridische constructies

Nederland heeft bepaalde 'fondsen' als met trust vergelijkbare juridische constructies aangewezen. In de Implementatiewet is een soortgelijke juridische constructie gedefinieerd als een bij overeenkomst of samenstel van overeenkomsten tot stand gebracht fonds zonder rechtspersoonlijkheid, niet zijnde een onderneming of rechtspersoon als bedoeld in de Handelsregisterwet 2007, waarin de deelnemers vermogen bijeenbrengen dat voor gezamenlijke rekening wordt belegd of anderszins wordt aangewend ten behoeve van de uiteindelijk belanghebbenden van dat fonds.

In Nederland is het bekendste voorbeeld van een fonds het fonds voor gemene rekening (**FGR**). Het maakt daarbij niet uit of het fonds voor fiscale doeleinden 'transparant' is.

Een onderneming of rechtspersoon die is ingeschreven in het Nederlandse handelsregister wordt expliciet uitgezonderd als soortgelijke juridische constructie. Deze uitzondering geldt ook als de onderneming of rechtspersoon wel aan de materiële kenmerken van een fonds voldoet. Dit houdt bijvoorbeeld in dat een commanditaire vennootschap die overeenkomsten vertoont met een fonds niet hoeft te worden ingeschreven in het Trustregister, omdat deze is ingeschreven in het handelsregister. Een dergelijke commanditaire vennootschap moet wel zijn UBO's registreren in het reguliere UBO-register.

Ten slotte worden ook de door andere lidstaten aangewezen juridische constructies die zijn opgenomen op de Lijst als soortgelijke juridische constructies aangemerkt in Nederland. In de praktijk zal deze toevoeging van beperkt belang zijn, nu dergelijke constructies normaliter al zullen zijn opgenomen in het trustregister van de betreffende lidstaat.

3.3 Wanneer is er een plicht tot registratie in het Trustregister?

De verplichting tot registratie en (daarna) het actueel houden van de informatie in het Trustregister wordt neergelegd bij de trustee van een trust of degene die een soortgelijke positie vervult bij een soortgelijke juridische constructie (hierna: **de trustee**). De trustee is de persoon

aan wie de goederen worden toevertrouwd en die het juridisch eigendom van het trustvermogen houdt en als zodanig het beheer over dit vermogen voert in overeenstemming met de trustbepalingen.

Niet elke trust of soortgelijke juridische constructie (hierna: **trust**) is verplicht om informatie in het Trustregister te registreren. Een trustee is verplicht om over te gaan tot registratie van de trust en diens UBO's als de trustee:

- a. in Nederland woonachtig of gevestigd is; of
- b. buiten de Europese Unie woonachtig of gevestigd is en namens de trust in Nederland een zakelijke relatie aangaat of onroerend goed verwerft.

Trusts die al zijn ingeschreven in een trustregister in een andere lidstaat van de Europese Unie zijn niet verplicht zich (ook) in Nederland te registreren. Als de trustee van een dergelijke trust namens de trust een zakelijke relatie wenst aan te gaan in Nederland of onroerend goed wil verwerven dan zijn de daarbij betrokken "**Wwft-instellingen**" (de krachtens de Wet ter bestrijding van witwassen en financieren van terrorisme aangewezen meldingsplichtige entiteiten zoals banken, advocaten, notarissen, accountants en belastingadviseurs) wel verplicht om een bewijs van registratie in dat andere register in een andere lidstaat van de Europese Unie te vragen.

De registratieplicht geldt eveneens voor trusts die op het moment van inwerkingtreding van het Trustregister reeds een zakelijke relatie zijn aangegaan of onroerend goed hebben in Nederland en die nog niet zijn ingeschreven in een Trustregister in een andere lidstaat van de Europese Unie.

Registratie vindt plaats via een website van de Rijksoverheid. Bij inschrijving van de trust wordt aan de trust een uniek kenmerk (registratienummer) toegekend. De trustee is verplicht dit registratienummer te vermelden op alle brieven, facturen en andere schriftelijke uitlatingen die de trustee namens de trust verricht, ook als dit documenten zijn die geen connectie hebben met Nederland of de Europese Unie.

Zakelijke relatie

Een zakelijke relatie is gedefinieerd als een zakelijke, professionele of commerciële relatie met een Wwft-instelling, die verband houdt met de professionele activiteiten van die Wwft-instelling en waarvan bij het aangaan ervan wordt aangenomen dat die enige tijd zal duren. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan het openen van een bankrekening. Een incidentele transactie,

zoals een trustee die namens de trust eenmalig een duur kunstvoorwerp koopt in Nederland, zal in beginsel niet leiden tot een zakelijke relatie die registratie in het Trustregister tot gevolg heeft.

Volmacht

De verplichting tot registratie wordt neergelegd bij de trustee van een trust. Voor de trustee van een FGR wordt het mogelijk om een ander een volmacht te geven voor de registratie indien aan de volgende cumulatieve voorwaarden wordt voldaan:

- a. de trustee beschikt over een Nederlandse DigiD en is ingeschreven op een Nederlands adres;
- b. de gevolmachtigde beschikt over een Nederlandse DigiD;
- c. de volmacht wordt schriftelijk verleend;
- d. een afschrift van de volmacht wordt geregistreerd; en
- e. de gevolmachtigde wordt geregistreerd als UBO, waarbij als betrokkenheid moet worden aangegeven 'gevolmachtigde'. Tevens moet een afschrift van een (geldig) identiteitsdocument van de gevolmachtigde worden geregistreerd.

Deze mogelijkheid van registratie via het verlenen van een volmacht staat momenteel volgens de website van het Trustregister enkel open voor de registratie van een FGR. Let wel, het verlenen van een volmacht ontslaat de trustee niet van de eigen verplichting tot registratie van de trust en het actueel houden van de informatie in het Trustregister.

3.4 Wie wordt aangemerkt als UBO van een trust?

In het Uitvoeringsbesluit Wwft 2018 (het **Besluit**) is vastgelegd welke natuurlijke personen *in ieder geval* worden aangemerkt als UBO. De opsomming is niet limitatief.

Hierna wordt voor trusts eerst in het algemeen beschreven welke natuurlijke personen in ieder geval worden aangemerkt als UBO. Daarna wordt beschreven welke personen aangemerkt worden als UBO indien geen UBO kan worden geïdentificeerd op basis van de algemene regels.

Vervolgens wordt ingegaan op de vraag wie als UBO moet worden vastgesteld indien een rechtspersoon als UBO kwalificeert. Tot slot wordt een uitzondering besproken voor individuele begunstigden van een FGR die aan bepaalde voorwaarden voldoet.

Algemene regel

De volgende personen worden - elk afzonderlijk - in ieder geval als UBO van een trust beschouwd:

- de oprichter(s) (de settlor(s));
- de trustee(s);
- de protector(s)⁴, voor zover van toepassing
- de begunstigde(n) (ongeacht hun economische belang); en
- elke andere natuurlijke persoon die door directe of indirecte eigendom of via andere middelen uiteindelijke zeggenschap over de trust uitoefent.

Voor gevallen waarin het niet mogelijk is de individuele begunstigten te bepalen, bijvoorbeeld omdat de individuele begunstigten pas in de toekomst zullen worden bepaald, kan worden volstaan met het registreren van de groep van personen in wiens belang de trust hoofdzakelijk is ingesteld of werkzaam is. Het is in dat geval van belang dat de groep van natuurlijke personen nauwkeurig, aan de hand van specifieke kenmerken of naar categorie, wordt omschreven.

Rechtspersonen

Een UBO is altijd een natuurlijk persoon. Voor gevallen waarin een rechtspersoon UBO is, is in het Besluit bepaald dat de UBO's van die rechtspersoon (ook) de UBO zijn van de trust. Wie de UBO's zijn van die rechtspersoon dient te worden bepaald aan de hand van de "reguliere" UBO-definitie voor de desbetreffende rechtspersoon. Voor meer achtergrond verwijzen wij naar onze *Genoteerd* over het UBO-register. Indien een buitenlandse rechtspersoon UBO is van een trust, dient de UBO van die buitenlandse rechtspersoon te worden bepaald aan de hand van de "reguliere" UBO-definitie voor de Nederlandse rechtsvorm die het meest vergelijkbaar is met de buitenlandse rechtspersoon.

Uitzondering voor individuele begunstigten van bepaalde fondsen voor gemene rekening

De individuele begunstigten (participanten) van een FGR hoeven niet separaat te worden geregistreerd als het FGR voldoet aan elk van de volgende voorwaarden: (i) het is een beleggingsinstelling of instelling voor collectieve belegging (**icbe**) in de zin van artikel 1:1 van de Wet op het financieel toezicht, (ii) het FGR heeft een beheerder aangesteld die beschikt over een vergunning van de Autoriteit Financiële Markten voor het

beheren van beleggingsinstellingen (een zogenaamde "AIFMD vergunning") of voor het beheren van icbe's (een zogenaamde "UCITS vergunning") en (iii) het FGR wordt aangeboden aan ten minste 150 personen. Voldoet een FGR aan die voorwaarden, dan wordt de groep van natuurlijke personen in wiens belang het FGR hoofdzakelijk is opgericht of werkzaam is, geregistreerd als begunstigde (bijvoorbeeld "pensioengerechtigden").

3.5 Welke informatie wordt geregistreerd?

Trustees dienen informatie over de trust waarvan zij trustee zijn en de UBO's van die trust te registreren in het Trustregister. Op grond van de implementatiewet zou een deel van de te registreren informatie publiek toegankelijk worden. Het Hof van Justitie van de Europese Unie heeft echter op 22 november 2022 geoordeeld dat een publiek toegankelijk UBO-register een inbreuk vormt op het recht op eerbiediging van het privéleven en het recht op bescherming van persoonsgegevens van de UBO('s).

Het is op grond van de uitspraak van het Hof wel de verwachting dat een deel van de te registreren informatie toegankelijk zal blijven voor personen met een 'legitiem belang', dat in beginsel van geval tot geval aannemelijk zal moeten worden gemaakt. Tot deze groep van personen behoren naar verwachting bepaalde Wwft-instellingen, maar ook sommige NGO's of onderzoeksjournalisten.

Een ander deel van de informatie over de trust of UBO-informatie is uitsluitend toegankelijk voor bevoegde autoriteiten (zie 3.6) en de Financiële Inlichtingen Eenheid (**FIE**). De bevoegde autoriteiten en de FIE kunnen deze informatie delen met bevoegde autoriteiten van andere lidstaten van de Europese Unie.

Toegankelijke informatie voor personen met een legitiem belang

ter zake van de trust:

- naam en type;
- datum en plaats van totstandkoming;
- doel waarvoor de trust tot stand is gebracht;

4 De oprichter kan ervoor kiezen bepaalde bevoegdheden toe te kennen aan een protector die op deze manier toezicht kan uitoefenen op het beheer van een trust door de trustee.

en ter zake van elke UBO:

- voor- en achternaam;
- geboortemaand en -jaar;
- nationaliteit;
- woonstaat; en
- aard en omvang van het door de UBO gehouden economisch belang (in klassen van 0 tot en met 25%, ten minste 26% tot en met 50%, ten minste 51% tot en met 75% en ten minste 76% tot en met 100%).

Toegankelijke UBO-informatie voor FIE en bevoegde autoriteiten

ter zake van de trust:

- afschrift van documenten waaruit de over de trust opgenomen gegevens blijken;

ter zake van elke UBO:

- Burgerservicenummer / buitenlands fiscaal identificatienummer (TIN);
- geboortedag;
- geboorteland- en plaats;
- woonadres;
- e-mailadres;
- afschrift van geldig identiteitsdocument; en
- afschrift van document(en) waarmee wordt onderbouwd waarom een persoon UBO is en indien van toepassing, waaruit de omvang van het door de UBO gehouden economisch belang blijkt.

Type trust

In het Trustregister moet worden opgenomen voor welk doel de trust tot stand is gebracht. De volgende categorieën kunnen daarin worden onderscheiden:

- vermogens- en verervingplanning van particulieren;
- ondernemingsrechtelijke doelen;
- belegging;
- pensioen;
- zekerheid;
- stemrechtregeling;
- culturele doelen;
- wetenschappelijke doelen;
- charitatieve doelen; en
- andere doelen.

Het is mogelijk in het Trustregister meerdere categorieën op te geven.

Economisch belang

Met de omvang van het door de UBO gehouden economisch belang wordt bedoeld op de mate waarin de goederen van de trust eigendom zijn of worden van een bepaalde UBO. In gevallen waarin sprake is van meerdere begunstigen met een economisch belang waarvan de exacte omvang nog onduidelijk of onzeker is, wordt ervan uitgegaan dat deze begunstigen ieder een even groot belang hebben. In geval van vier begunstigen met een economisch belang waarvan de exacte omvang onzeker is, zal de trustee bij de registratie daarom op moeten geven dat iedere begunstigde een economisch belang heeft van 25%. Zodra duidelijk is wat de exacte omvang van het economische belang is, zal de trustee de UBO-registratie aan moeten passen

Documenten

De volgende documenten kunnen worden overgelegd ter ondersteuning van de conclusie dat een persoon UBO is en, indien van toepassing, waaruit de omvang van het gehouden economisch belang blijkt: de trustakte, een andere akte, een overeenkomst, een rechterlijke uitspraak of andere documenten.

De UBO-informatie blijft toegankelijk voor een periode van tien jaar nadat er geen gronden voor de registratie (zie paragraaf 3.3) van deze informatie meer zijn.

3.6 Wie heeft toegang tot het Trustregister?⁵

Op grond van de Implementatiewet zou bepaalde informatie in het Trustregister toegankelijk zijn voor geïnteresseerden onder voorbehoud van een online registratie en tegen betaling van een vaste vergoeding. Nederland gaat hiermee verder dan de Richtlijn als minimum voorschrijft. Naar aanleiding van het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie van 22 november 2022 heeft de minister van Financiën aangegeven dat het Trustregister en het UBO-register voorlopig niet langer toegankelijk zijn voor het publiek.

Het Hof van Justitie heeft de mogelijkheid opengehouden om bepaalde informatie toegankelijk te laten zijn voor personen die een legitiem belang bij toegang kunnen aantonen. Welke personen een dergelijk legitiem belang hebben bij bepaalde UBO-informatie is niet nader

⁵ Dit onderdeel treedt pas op een nader bij Koninklijk Besluit te bepalen moment in werking. Tot die tijd is het voor geïnteresseerden niet mogelijk om de informatie in het Trustregister te raadplegen.

toegelicht. Momenteel wordt door de minister van Financiën onderzocht welke personen een dergelijk “legitiem belang” hebben bij bepaalde UBO-informatie. Tot deze groep van personen behoren naar verwachting bepaalde Wwft-instellingen, maar ook sommige NGO's of onderzoeksjournalisten.

Het is nog onduidelijk welke gevolgen de uitspraak van het Hof precies zal hebben. In de Implementatiewet (die nog voorzag in publieke toegang van het Trustregister) waren enkele privacy waarborgen opgenomen, waarvan op dit moment niet zeker is dat deze zullen blijven bestaan. Zo zou de identiteit van de raadgevers van het Trustregister worden geregistreerd door de Kamer van Koophandel en zouden UBO's op hun verzoek inzicht krijgen in het aantal keer dat hun informatie is geraadpleegd. De Kamer van Koophandel zou ook het Burgerservicenummer registreren van de personen die het register geraadpleegd hebben.

De FIE en andere bevoegde autoriteiten kunnen in het Trustregister zoeken op naam van een persoon, waarbij alle connecties van die persoon worden vermeld, terwijl het publiek in het Trustregister alleen kan zoeken naar de UBO's van een specifieke trust (en niet naar de naam van een persoon).

De FIE en de bevoegde autoriteiten hebben toegang tot alle UBO-informatie. In Nederland zijn onder andere de volgende instellingen gekwalificeerd als bevoegde autoriteiten met onbeperkte toegang tot de UBO-informatie:

- de Nederlandsche Bank (DNB);
- de Autoriteit Financiële Markten (AFM);
- het Bureau Financieel Toezicht (BFT);
- de Kansspelautoriteit;
- de Belastingdienst;
- de Nationale Politie;
- het Openbaar Ministerie;
- de Nederlandse inlichtingendiensten; en
- de Fiscale inlichtingen- en opsporingsdienst (FIOD).

Europees centraal platform

De Richtlijn schrijft voor dat alle Europese Trustregisters via het Europees centraal platform met elkaar worden gekoppeld. Zodra deze koppeling tot stand komt, zal de niet voor het publiek toegankelijke UBO-informatie ook

beschikbaar komen voor de bevoegde autoriteiten en de FIE's van andere EU-lidstaten.

3.7 Kan UBO-informatie worden afgeschermd?

Op grond van de Richtlijn kunnen lidstaten bepalen dat de toegang voor het publiek⁶ tot UBO-informatie per geval wordt afgeschermd indien de UBO minderjarig is of handelingsonbekwaam, of als de UBO door publicatie van UBO-informatie zou worden blootgesteld aan een onevenredig risico op fraude, ontvoering, chantage, afpersing, pesterijen, geweld of intimidatie.

In Nederland geldt voor afscherming van UBO-informatie in het Trustregister dezelfde regeling als onder het UBO-register. Dat wil zeggen dat de UBO-informatie alleen wordt afgeschermd als de UBO een minderjarige of handelingsonbekwame persoon is of onder politiebescherming staat (d.w.z. door het Openbaar Ministerie of de Nationaal Coördinator voor Terrorismebestrijding en Veiligheid beveiligd wordt). Indien de toegang tot UBO-informatie op basis van een van de bovenstaande gronden wordt afgeschermd, is alleen de aard en de omvang van het gehouden economisch belang nog zichtbaar voor het publiek (d.w.z. dat er 'een UBO' is met een bepaald economisch belang tussen (bijvoorbeeld) 0 tot en met 25%).

De afgeschermdde UBO-informatie blijft toegankelijk voor de FIE en de bevoegde autoriteiten. Bepaalde Wwft-instellingen (banken, andere financiële ondernemingen zoals beleggingsinstellingen en notarissen) zullen ook toegang houden tot het voor het publiek afgeschermdde deel van de UBO-informatie.

Het registratieproces maakt het mogelijk om bij de registratie aan te geven of UBO-informatie moet worden afgeschermd (op basis van één van de bovenstaande gronden). Een verzoek tot beperking van de toegang tot UBO-informatie leidt direct tot afscherming van de UBO-informatie. De afscherming wordt opgeheven zodra een verzoek is afgewezen en de beslissing in een formele bezwaar- en beroepsprocedure (indien van toepassing) definitief is geworden.

6 Hoewel de publieke toegankelijkheid door het Hof van Justitie op 22 november 2022 ongeldig is verklaard, blijven deze afschermingsgronden relevant. De verwachting is dat bepaalde UBO-informatie immers wel toegankelijk wordt gesteld voor mensen met een legitiem belang.

Bij een verzoek tot afscherming op grond van politiebescherming, gaat de Kamer van Koophandel na of de UBO op de centrale of decentrale lijst van beschermde personen is opgenomen. Als een UBO verwacht dat de publicatie van UBO-informatie een risico voor zijn veiligheid met zich meebrengt, dan kan de UBO voorafgaand aan registratie contact opnemen met de politie. Er zal van geval tot geval beoordeeld worden of sprake is van een zodanige dreiging of denkbare dreiging dat overheidsbescherming noodzakelijk is.

De registratie van de trust, de UBO en de bijbehorende UBO-informatie is een beslissing van de Kamer van Koophandel waartegen bezwaar en beroep kan worden aangetekend.

3.8 Timing

De Implementatiewet treedt geleidelijk in werking. Sinds 1 november 2022 hebben de trustee's van bestaande trusts drie maanden de tijd om opgave te doen van de relevante gegevens inzake die trust en de UBO-informatie in het Trustregister. Deze termijn voor de eerste registratie is verlengd van 1 februari 2023 tot 1 april 2023. Trusts die ná 1 november 2022 zijn ingesteld, een zakelijke relatie aangaan met een Nederlandse Wwft-instelling of onroerend goed verwerven in Nederland, moeten binnen één week nadat de grond tot registratie aanvangt de informatie over de trust en de UBO-informatie registeren.

3.9 Aanvullende maatregelen

Naast de verplichting voor trustee's om informatie over hun UBO's in te winnen, bij te houden en te registreren worden gelijktijdig overige begeleidende maatregelen en verplichtingen ingevoerd.

Terugmeldplicht

Bepaalde bevoegde autoriteiten en alle Wwft-instellingen zijn verplicht om de Kamer van Koophandel te informeren over iedere discrepantie die zij aantreffen tussen de UBO-informatie of informatie over een trust in het Trustregister en de informatie van die trust waar zij over beschikken. Dit wordt een terugmelding genoemd. De verplichting tot het doen van terugmeldingen vangt pas aan op een nader te bepalen datum.

Na ontvangst van een terugmelding tekent de Kamer van Koophandel dat aan in het Trustregister. De UBO's van de trust, waaronder de trustee, worden via elektronische weg

op de hoogte gesteld van de terugmelding. De trustee heeft vervolgens één week de tijd om de UBO-informatie aan te passen of aan te geven dat er geen aanleiding is voor wijziging van de UBO-informatie.

Meewerkverplichting voor UBO's

UBO's hebben zelf de verplichting om mee te werken en de vennootschap of andere juridische entiteit alle informatie te verstrekken die deze nodig heeft om te voldoen aan zijn verplichting om informatie over de UBO's in te winnen, bij te houden en te registreren.

Sancties

De Richtlijn vereist dat lidstaten doeltreffende, evenredige en afschrikkende sancties invoeren voor inbreuken op de vereisten van de UBO-registratie.

Nederland heeft gekozen voor een duaal sanctiestelsel. Dit heeft tot gevolg dat zowel strafrechtelijke als bestuursrechtelijke sancties kunnen worden opgelegd in geval van overtreding van de UBO-registratieverplichtingen.

Relatief kleine overtredingen, zoals het niet tijdig indienen van UBO-informatie, zijn doorgaans onderworpen aan bestuursrechtelijke sancties. Deze bestuursrechtelijke sancties kunnen bestaan uit een last onder dwangsom en een bestuurlijke boete of een combinatie daarvan.

Een schending van een aantal verplichtingen wordt behandeld als een economisch delict waarvoor strafrechtelijke sancties kunnen worden opgelegd:

- De verplichting van trustee's om alle UBO-informatie in te winnen, bij te houden en te registreren.
- De verplichting van trustee's om het registratienummer van de trust te vermelden op alle schriftelijke uitlatingen die namens de trust worden gedaan.
- De verplichting van trustee's om te zorgen dat de in het Trustregister opgenomen UBO-informatie toereikend, accuraat en actueel is.
- De verplichting voor UBO's om mee te werken door alle relevante informatie te verstrekken die nodig is voor trusts om aan hun UBO-vereisten te voldoen.
- De terugmeldplicht voor Wwft-instellingen.

Als de overtreding opzettelijk is begaan dan wordt de overtreding aangemerkt als een misdrijf. In dat geval kunnen de strafrechtelijke sancties bestaan uit een gevangenisstraf van maximaal twee jaar, een taakstraf of een boete van maximaal EUR 21.750. Indien de overtreding niet opzettelijk is begaan dan kunnen de

strafrechtelijke sancties bestaan uit een gevangenisstraf van maximaal zes maanden, een taakstraf of een boete van maximaal EUR 21.750.

4. Praktische overwegingen

Het Nederlandse Trustregister bestaat naast het reguliere UBO-register dat eerder op 27 september 2020 in werking is getreden. In het reguliere UBO-register moeten de UBO's van vennootschappen en andere juridische entiteiten worden geregistreerd. Dit UBO-register kent een minimumdrempel, inhoudende dat een natuurlijke persoon als UBO kwalificeert bij een belang van meer dan 25% in de betreffende vennootschap of andere juridische entiteit. Indien geen natuurlijke persoon kan worden gevonden met een belang van meer dan 25% dan wordt het hoger leidinggevend personeel van de betreffende vennootschap of andere juridische entiteit aangemerkt als "pseudo-UBO". Het Trustregister kent een dergelijke minimumdrempel niet. Alle betrokken personen bij een trust of soortgelijke juridische constructie kwalificeren als UBO en moeten worden geregistreerd. Dit betekent dat het inwinnen, bijhouden en registreren van UBO's voor trusts met meerdere deelnemers een behoorlijke administratieve last met zich brengt.

In de praktijk zijn de belangrijkste vragen rondom het Trustregister (a) of een trust(achtige) registratieplichtig is in Nederland en (b) welke personen moeten worden aangemerkt als UBO van de trust. Dit moet van geval tot geval in detail worden beoordeeld. Wij raden aan tijdig te beginnen met de UBO-analyse en contact op te nemen met uw adviseur in geval van vragen.

Over Loyens & Loeff

Loyens & Loeff N.V. is een onafhankelijk full-service kantoor van advocaten, belastingadviseurs en notarissen, waar de civiele en fiscale dienstverlening geïntegreerd wordt aangeboden. De advocaten en notarissen enerzijds en de belastingadviseurs anderzijds hebben binnen het kantoor een gelijkwaardige positie. Met deze opzet en haar omvang is Loyens & Loeff N.V. uniek in de Benelux en Zwitserland.

De praktijk is vooral gericht op het (internationale) bedrijfsleven en de overheid. Loyens & Loeff N.V. is een kantoor met uitgebreide kennis en ervaring op het gebied van onder meer belastingrecht, ondernemingsrecht, fusies en overnames, beursnoteringen, privatiseringen, bank- en effectenrecht, commercieel onroerend goed, arbeidsrecht, bestuursrecht, technologie, media en procesrecht, EU en mededinging, bouwrecht, energierecht, insolventie, milieurecht, pensioenrecht en ruimtelijke ordening.

loyensloeff.com

Genoteerd

Genoteerd is een periodieke nieuwsbrief voor relaties van Loyens & Loeff N.V. Genoteerd verschijnt sinds oktober 2001.

Auteurs van deze bijdrage zijn Willemijn van Duren (willemijn.van.duren@loyensloeff.com), Arianne de Leeuw (arianne.de.leeuw@loyensloeff.com), Christa Parlevliet (christa.parlevliet@loyensloeff.com) en Rick van der Velden (rick.van.der.velden@loyensloeff.com).

Redactie

drs. P.G.M. Adriaansen
 prof. mr. dr. A.C.P. Bobeldijk
 prof. dr. R.P.C. Cornelisse
 mr. P.E.B. Corten
 mr. E.H.J. Hendrix
 mr. H.L. Kaemingk
 mr. G. Koop
 prof. mr. W.J. Oostwouder
 prof. mr. dr. F.J. Vonck
 mr. K. Wiersma

Uiteraard kunt u zich ook wenden tot uw eigen contactpersoon binnen Loyens & Loeff N.V.

Disclaimer

Hoewel deze publicatie met grote zorgvuldigheid is samengesteld, aanvaarden Loyens & Loeff N.V. en alle andere entiteiten, samenwerkingsverbanden, personen en praktijken die handelen onder de naam 'Loyens & Loeff', geen enkele aansprakelijkheid voor de gevolgen van het gebruik van de informatie uit deze uitgave zonder hun medewerking. De aangeboden informatie is bedoeld ter algemene informatie en kan niet worden beschouwd als advies.

Als toonaangevend kantoor is Loyens & Loeff de logische keuze als juridisch en fiscaal partner wanneer u in of via Nederland, België, Luxemburg of Zwitserland, onze thuismarkten, zakendoet. Met onze vestigingen in de Benelux, Zwitserland en kantoren in de belangrijke financiële centra kunt u wereldwijd rekenen op een persoonlijk advies van een van onze 900 adviseurs. Dankzij onze full-service praktijk, specifieke sectorbenadering en diepgaande kennis van de markt, begrijpen onze adviseurs precies waaraan u behoefte heeft.

Amsterdam, Brussel, Hong Kong, Londen, Luxemburg, New York, Parijs, Rotterdam, Singapore, Tokio, Zürich